REPUBLIKA E SHQIPËRISË

BASHKIA DEVOLL

Plani Operacional për Pyjet dhe Kullotat 2025

Për administrimin e qëndrueshem te fondit

Pyjor/Kullosor

KONCEPTOI :

Prgj.Sektori. Orgest Cenolli

Spc.Ing. Antonio Kapshtica

MIRATOI : KRYETARI I BASHKISË

EDUARD DURO

PRANOI :

Drejtori i Drejtorisë të Pyjeve

EDMIR CENOLLI

1.VIZIONI DHE QËLLIMI

Zhvillimi qëndrueshëm, nëpërmjet menaxhimit të pyjeve, kullotave dhe prodhimeve të dyta pyjore. i cili mbështetet nga infrastruktura e përmirësuar, aktivitetet e zhvillimit ekonomik dhe investimet e planifikuara, bazuar në bashkëpunimin e të gjithe aktorëve, transparencen e qeverisë lokale dhe mbështetjen e Komunitetit.

Rritja e të ardhurave nga burimet natyrore për komunitetin dhe ri-investimi i tyre në pyje e kullota, ulja e papunësise, rritja e mirëqënies dhe ruajtja e mjedisit.

Rëndesia e pyjeve është e gjithanshme dhe gjithëpërfshirëse, duke i bërë një element thelbësor të jetes sone. Perfitimet dhe impakti i pyjeve, sipas përdorimit të tyre, mund te kategorizohet në:

Sigurimi mbrojtjes për qeverisjen e qendrueshme dhe kontrollin e miradministrimit të fondit pyjor dhe kullosor brenda territorit administrativ të Bashkisë Devoll .

Plani Operacional hartohet bazuar në Objektivin kryesor të Politikës së Bashkisë Devoll, për një administrim të qëndrueshëm të Pyjeve dhe Kullotave Bashkiake duke përfshirë komunitetin e zonave pyjore, perdoruesit e Pyjeve e Kullotave të Bashkisë Devoll .

Ky Plan Operacional është një Plan Veprimi i cili ka një afat veprues 1 vit . Për cdo vit pasardhës ai i nënështrohet përditësimit me problemet e dala gjate rrjedhës së procesit kompleks të menaxhimit të qëndrueshëm të pyjeve/kullotave Bashkiake.Rezultatet e pritëshme që do arrihen gjatë vitit 2025, do të specifikohen në kete plan.

Administrimi dhe Zhvillimi i Qendrushëm i Pyjeve Kullotave dhe burimeve të tjera dhe natyrore me origjinë Pyjore e Kullosore.

Krijimi i mundësive për gjenerim të ardhurash për komunitetin në përgjithësi për vetë banorët e zonave pyjore në veçanti.

Gjetja e mekanizmave për një mbrojtje më të mirë të fondit Pyjore dhe Kullosar nga prerjet ilegale dhe zëniet e perdorimin të kundraligjeshem të fondit Pyjor dhe Kullosor.

- **Plani Operacional ka si prioritet bazë përdorimin e metodave ligjore për gjetjen e mundesive per gjenerim te ardhurash për komunitetin e zonave pyjore ne Bashkinë Devoll.**

Trajtimi pyllit, shfrytezimi me prioritet i kullotave natyrore me shtrese barishtore dhe mbulese drunore, grumbullimit te bimeve medicionale etj, do te behet duke marre ne konsiderate tradicionalitetin e perdorur nga zona, e ne integrim te plote me rekomandimet e planeve te mbarshtrimit (menaxhimit) atje ku keto plane ekzistojnë dhe me Projekte Teknike atje ku keto Plane nuk ekzistojne .

Ne funksion te nje Menaxhimi dhe Administrimi me te mire e pyjeve dhe kullotave, perdorimi me efikasitet i burimeve njerezore, stafit teknik dhe jo vetem Identifikimin e problemeve bazë për zhvillimin e qëndrueshëm te pyjeve dhe kullotave .

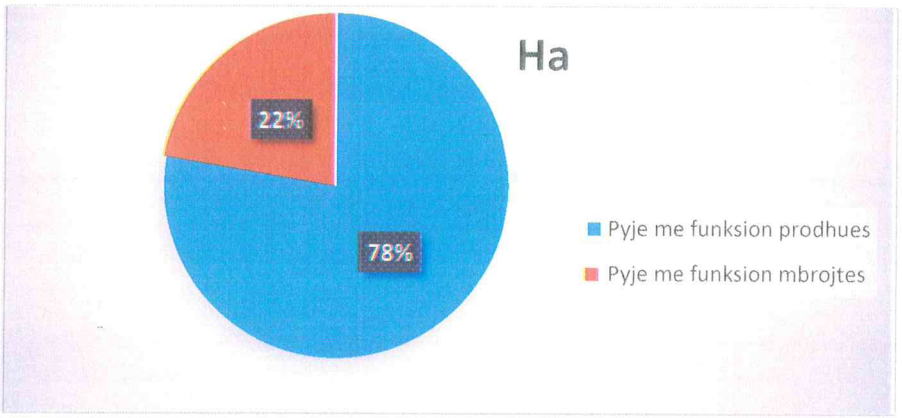
2.OBJEKTIVA

- Të ndalohet degradimi i mëtejshëm i pyjeve dhe kullotave.
- Të rriten të ardhurat nga pagesat dhe tarifat në pyje.
- Krijimi i fondit të ri-investimit në pyje, kullota, prodhimet e dyta etj.
- Përmirësimi i gjëndjes dhe rritja e prodhimtarisë së pyjeve.
- Të ulet shkalla e erozionit.
- Të sigurohen kërkesat jetike të komunitetit për ngrohje dhe baze ushqimore për blegtorinë.
- Të rritet punësimi i komunitetit nëpërmjet punimeve.

3. PËRDORIMI AKTUAL I PYJEVE, KULLOTAVE DHE BURIMEVE NATYRORE

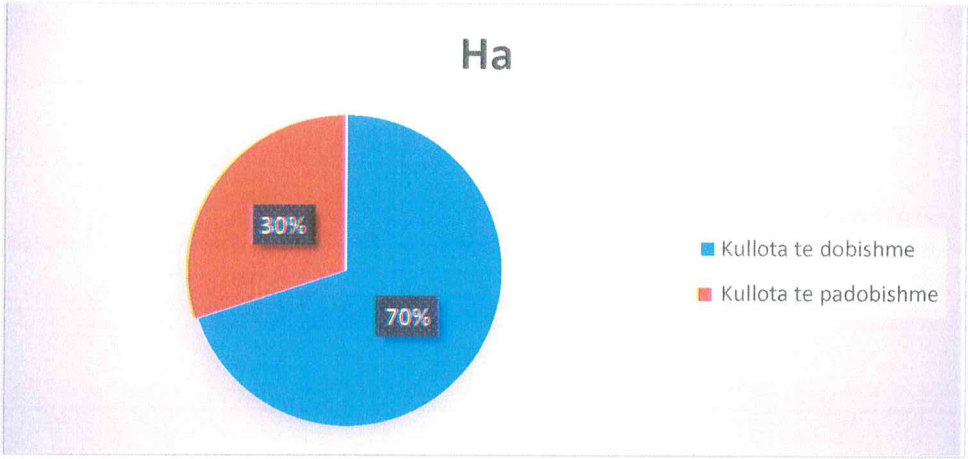
- **Përdorimi i Pyjeve**

Pyje me funksion prodhues		Pyje me funksion mbrojtes	
8045.4 ha	V= 264744.2 m^3	2305.35 ha	V=10723.3 m^3

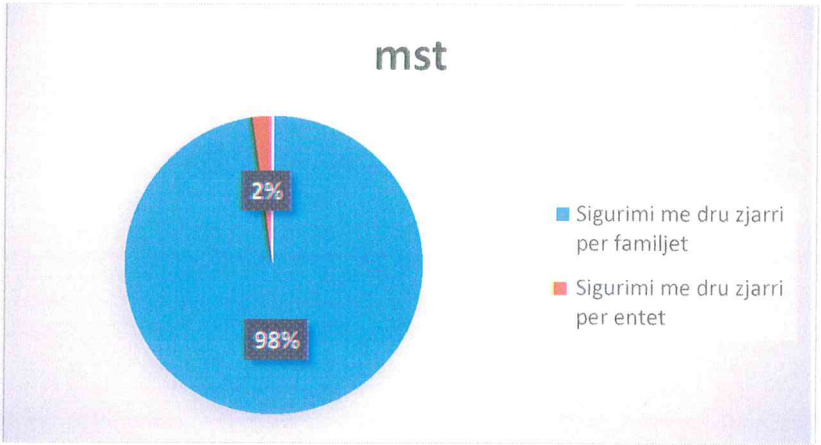
- **Përdorimi i Kullotave**

Kullota te dobishme	Kullota te padobishme
2180.66 ha	934.57

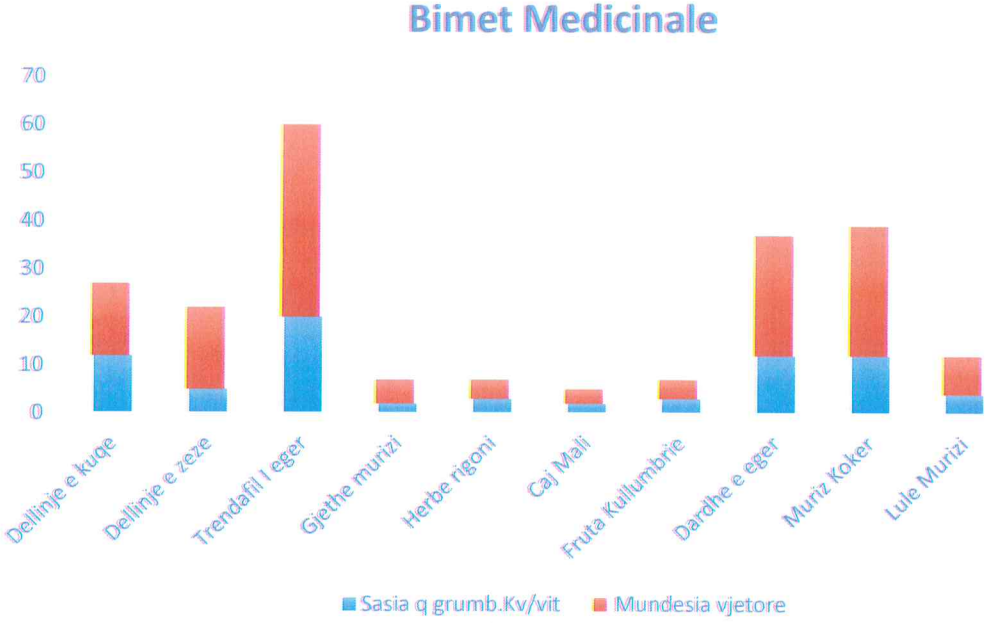
***Sigurimi me dru zjarri per familjet dhe per entet e bashkise**

Sigurimi me dru zjarri per familjet	Sigurimi me dru zjarri per entet
119,150 mst	2,833.9 mst

***Mundesia vjetore e prodhimit te bimeve medicinale sipas Planeve te Menaxhimit Komunale**

Nr	Emërtimi	Sasia që Grumb Kv/vit	Mundësia për grumbullim Kv/vit
1	Dëllinjë e kuqe	12	15
2	Dëllinjë e zezë	5	7
3	Trëndafil i egër	20	40
4	Gjethe murizi	2	5
5	Herbe rigoni	3	4
6	Caj mali	2	3
7	Fruta kullumbrie	3	4
8	Dardhe e eger	12	25
9	Murriz Koker	12	27
10	Lule Murizi	4	8

**Shenim : Shumica e bimeve medicinale qe grumbullohen nga popullsia lokale , shitet ne subjektet qe bejne grumbullimin .*

4. AKTIVITETET KRYESORE DHE BILANCI I NEVOJAVE PËR MATERIAL DRUSOR

*Shfrytezimi i Pyjeve

Pyjet ne Bashkine Devoll zene nje siperfaqe te konsiderueshme .Nder vite pyjet kane sherbyer nga popullsia si e vetmja mundesi per te siguruar dru zjarri dhe lende drusore . Bashkia Devoll ka bere furinizimin e enteve te saj nepermjet kontraktimit te nje subjekti të liçenensuar , nëpermjet nderhyrjeve të pastrim/rigjenerim , duke hequr druret me te meta dendrometrike , druret e rene/eroduar etj .

***Shfrytezimi i Kullotave**

Kullotat e dobishme të Bashkisë Devoll (**2180.66 ha**) janë përdorur nga vite nga popullsia lokale për kullotjen e bagetive te tyre. Bashkia Devoll ka lidhur 4 kontrata me fermere të cilen mbarshtojne bageti të imta dhe te trasha , duke dhene me qira nje sipërfaqe prej 420 ha . Gjithashtu Bashkia Devoll pasi vlersoi kerkesat e disa subjekteve të cilen investojne ne fushen e paneleve fotovoltaike ka lidhur 5 kontrata për dhenie me qira në fondin kullosor me siperfaqe 266 ha ..

***Shfrytëzimi: Gurore , Panele Fotovoltaike, Antena, etj.**

***Aktivitete turistike si: kampingje, ski etj.**

Zona e Devollit të Sipërm ka përqëndrimin më të madh të turisteve nga brenda dhe jashte vendit. Devolli mbetet për tu vizituar për vendet e bukura turistike, për rezervat natyrore të Cangonjit dhe Poloskën, për pyllin e Bradvicës, për Shën Kostandinin si dhe për pamjen piktoreske që ofron Malit i Moravës dhe me plot burime ujore të tij.

***Përllogaritje e detajuar e sasisës e materialit drusor (dru zjarri & lëndëndërtimi) që**
Nevojitet për komunitetin dhe për entet.
Burimet e sigurimit te këtyre nevojave, nga fondi i vet i bashkisë, pyjet Privat apo nga importi.

- **17,021familje * 7 mst/familje = 119,150 mst / total**

- **2833.9 mst dru zjarri nevojiten për furnizimin e enteve të Bashkise Devoll**

Për shkak se Bashkia Devoll ndodhet ne zonen kontinentale me dimer te gjate dhe te ftohte dhe shumica e familjeve ndodhet ne fshat , përdorimi i druve të zjarrit për ngrohje është alternative për ngrohje . Kjo është nje sfide e madhe për Drejtorine e Pyjeve jo vetem për parandalimin e prerjeve ilegale por dhe sensibilizimin e kesaj popullsie .

6. BURIMET KRYESORE TË TË ARDHURAVE

Nr	Zërat kryesorë	Sasia	Vlera ne lek
1	Lëndë Punimi (Bllokuar /Sekuestruar)	-	-
2	Dru Zjarri (Bllokuar/Sekuestruar)	-	-
3	Kullota të dobishme (mbareshtim bagetish)	419.84 ha	302,500
4	Gjueti	-	-
5	Produkte Jodrusore (bime mjeksore,kuçka ,fashina)	-	-
6	Vlere dëmi dhe gjoba(Proçes Verbale)		
7	Dhenjë sipërfaqe në përdorim(Panele fotovoltaike)	266 ha	61,194,294
8	Të ardhurat nga kontratat konçensionare		
9	Shitje kredite karboni të sekuestraur (CO2)	-	-
10	Shitje kredite Oksigjeni i emetuar ne atmosphere (O2)	-	-
11	Vlera indirekte te pyjeve dhe kullotave nga rekreacioni	-	-
12	Te tjera specifiko (Fidanishte ,antene celulari,perdorim rruge pyjore dhe siperfaqe ndihmese)	5 km rruge+ 13 ha	2,050,910
TOTALI I TË ARDHURAVE NGA ,PYJET,KULLOTAT DHE REKREACIONI			63,547,704

7. PLANI I PUNIMEVE TË PARASHIKUAR

Nr	Zërat e Shpenzimeve	Vlera
	Pagat	15,517,008
	Sigurimet Shoqërore e shëndetsore	2,699,283
1	Shpenzime Operative	1,237,624
1.2	Të tjera	
1.3	Uniforma	504,000
1.4	Shpenzime per ZVRPP	200,000
1.5	Karburant	390,000
1.6	Servis dhe Pjese Kembimi	93,500
1.7	Siguracione dhe Kolaudim Automjeti	50,124
2	Investime (a+b+c) Plan Mbarështrimi "3 Ekonomi Pyjore"	16,331,263
	a)Buxheti i shtetit	-
	b)Nga donatoret e ndryshem	-
	c)Nga llogaria e të ardhurave të bashkisë	16,331,263
2.1	Pyllëzime	-
2.2	Ngritje fidanishte	-
2.3	Zëvendësime në pyllëzime	-
2.4	Shërbime kulturale në pyllëzime	-
2.5	Ricungime , prerje kulturale (përmirësime pyjesh)	-
2.6	Mbrojtje nga zjarret	-
2.7	Luftim sëmundje dhe dëmtuesish	-
2.8	Mirëmbajtje rrugësh autopyjore	-
2.9	Riparime lerash	-
2.10	Sistemime malore , punime kundër erozionit	-
2.11	Përmirësim kullote dhe lera (1 ha)	-
	TOTALI I SHPENZIMEVE	35,785,178

8. PLANI I PUNIMEVE PËR PUNIMET EMERGJENTE

Aktivitetet	Reziqet Potenciale	Probabiliteti që mund të ndodhë	Impakti në Planifikim	Masat për zbutje
Masat në kuadër të planit operacional	Emergjenca të ndryshme	Ulët	Lartë	Burime financiare për emergjenca të ndryshme
	Mungesa e fondeve	I Ulet	Lartë	Gjetja e burimeve financiare
	Mungesa e PMPK	Lartë	Lartë	Hartimi PMPK për të gjitha ekonomitë
	Kushtet ekstrem të motit	Ulët	Lartë	Vrojtimi i Kushteve të motit
	Cmimet e pafavorshme të produkteve në treg	Mesatar	Mesatar	Të dhënat historike për çmimet e tregut
	Të dhëna të pasakta mbi burimet në pyje dhe kullota	Lartë	Lartë	Monitorim periodik I burimeve pyje/kullota
	Niveli professional i stafit	Mesatar	Mesatar	Trajnime të stafit

9. BURIMET E FINACIMIT TË PUNIMEVE

	TË PUNËSUAR NË SEKTORIN SHTERËROR	Total punësuar
I	Totali në sektorin shtetëror (A+B+C+D)	14
II	Drejtori I Drejtorisë	1
A	administratë e shërbimit pyjor (1+2+3)	4
1	me arsim të lartë	4
2	të tjerë	-
3	punonjës shërbimi në pyje e roje	6
B	Inspektoriati i mbrojtjes së pyjeve (3+4)	3
4	Me arsim të lartë	4
5	Shofer	-
C	Ndermarje të prodhimit të lëndës drusore të bashkisë,etj	-
D	Institucione të tjera , kërkimore,shkencore etj	-
	GJITHSEJ TË PUNËSUAR	14

3.1 Qëllimi kryesore është që :

Administrimi, Menaxhimi dhe trajtimi i pyjeve dhe kullotave do të behet në menyrë të qëndrueshme me synim rritjen e produktivitetit dhe të funksioneve të tjera të Pyjeve dhe Kullotave. Per kete janë identifikuar problemet kryesore që lidhen me situaten aktuale të tyre

3.2. Analiza e situates aktuale në Pyje dhe Kullota të kaluara në pronësi të Bashkisë Devoll

Mbi bazen e identifikimit te problemeve për situatën aktuale, do të bëhet analiza e treguesve sasior dhe cilësore, nepermjet te cileve identifikohen më mirë pikat e forta dhe te dobëta të kushteve, që aktualisht ndikojnë në menaxhimin dhe administrimin e Pyjeve dhe Kullotave dhe që domosdoshmerisht kërkojnë një vëmendje më të madhe për përmirësimin e tyre në funksion të menaxhimit të qendrushëm të Pyjeve dhe Kullotave

1.1 Ekonomia Pyjore "Qafe e Zvezdes - Trestenik"

Në Ekonominë Pyjore "**Qafe e Zvezdes, Trestenik**", Plani Komunal i mbarështimit të Ekonomisë Pyjore është hartuar në vitin 2009 me afat deri ne vitin 2019 si dhe nga viti 2012 deri ne vitin 2022 aktual gjatë kësaj kohe nuk ka pësuar ndryshime të mëdha. Ekonomia Pyjore shtrihet në Njësitë Administrative Qëndër Bilisht dhe Progër , e cila ndodhet në lindje të Bashkisë Devoll në një distancë mesatare rreth 9.5 km nga qëndra e bashkisë. Të gjitha ujërat e këtij pellgu ujmledhës mblidhen në disa përrenj të cilët derdhen ne lumenj te vegjël dhe bashkohen duke u derdhur ne Lumin e Devollit.

Kuota më e vogël e kësaj Ekonomie Pyjore është 850 m dhe kuota më e larte 1530 m (maja e "Gurit Të Bardhe").Terreni është kryesisht malor e kodrinor ku përshkohet nga prroska të shumta me shfaqje të theksuara të erozionit sipërfaqësor, kryesisht në anën Perëndimore dhe Lindore të sajë.

Kufizohet:

- Veriu: Mali i Ivanit.
- Lindje: Parku Kombetar i Prespes/Kufiri shteteror.
- Jug: Kufiri Shteteror Greqi .
- Perendim: Toka Bujqësore "Fusha e Devollit".

Në këtë Ekonomi Pyjore mbizotërojnë shkurret me llojet pyjore si: kryesisht Bushi e cili shoqerohet nga shkoza, frashër, mëlleza, dëllinjë e kuqe, e zeze, kokërr madhe trëndafili i eger etj.

Në pasqyrën e mëposhtme, jepen të dhënat e ekonomisë pyjore sipas formës së përdorimit dhe qeverisjes të territorit të sipërfaqes që zënë, sipas zërave kadastral:

Nr	*Përshkrimi i elementëve përbërës të Ofertës Ekonomike (Ekonomia Pyjore)*	*Siperfaqja / ha*
1	***Qafa e Zvezdes Trestenik,***	
1.1	Mbarështim pyjesh në pyje të lartë (Trungishtet klasa e I deri e III e moshës)	31.3
1.2	Mbarështim pyjesh në pyje të larte (Trungishtet klasa e IV e lart e moshës)	0
1.3	Mbarështim pyje të ulet (Cungishte)	967.5
1.4	Shkure	1617.72
1.5	Toke me bimësi pyjore, djerr, inproduktive	5.39
1.6	Kullota dhe Livadhe	1804.62

Te dhënat kadastrale te ekonomisë pyjore

1.2.Ekonomia Pyjore "Përparimaj - Dardhë"

Në ekonominë pyjore "**Përparimaj- Dardhë**", Plani i mbarështimit të Ekonomisë Pyjore është hartuar në vitin 1985 me afat deri ne vitin 1995 .Në vitin 2010 është Hartuar Plani i Menaxhimit Komunal "Komuna Miras", me periudhe vlefshmerie 2010-2020 . Ajo shtrihet në Njësitë Administrative Miras , e cila ndodhet në jug perendim të Bashkisë Devoll në një distancë mesatare rreth 17 km , nga qendra e bashkisë. Të gjitha ujërat e këtij pellgu ujmledhës mblidhen në disa përrenj të cilët derdhen ne lumenj te vegjël dhe bashkohen duke u derdhur ne Lumin e Devollit.

Kuota më e vogël e kësaj ekonomie është 850 m dhe kuota më e larte 1798.6 m (maja e Rrumbullakët). Terreni është kryesisht malor e kodrinor ku përshkohet nga prroska të shumta me shfaqje të theksuara të erozionit sipërfaqësor, kryesisht në anën Jug-Lindore dhe Lindore të sajë.

Kufizohet:

- Veriu: Gurri i Cjapit .
- Lindje: Kufiri Shtetëror .
- Jug: Kufiri Shterëror .
- Perendim: Kurrizi i Vargmalit Të Moravës/ Fshati Arrzë

Në këtë ekonomi pyjore mbizotërojnë trungishtet me llojet pyjore si: Pisha e Zezë (Pinus Nigra), si dhe me pjesmarrje të Bredhit të bardhë (Abies alba) si dhë të Ahut (Fagus sylvatica) etj, ndërsa shkurret janë në sipërfaqe të konsiderueshme që kryesisht përbëhen nga shkoza, frashër, mëlleza, dëllinjë e kuqe, e zeze, kokërr madhe, trëndafili i eger , kullumbria, thana, etj.

Në pasqyrën e mëposhtme, jepen të dhënat e ekonomisë pyjore sipas formës së përdorimit dhe qeverisjes të territorit të sipërfaqes që zënë, sipas zërave kadastral:

Te dhënat kadastrale te ekonomisë pyjore

3	*Përparimaj - Dardhë*	
1.1	Mbarështim pyjesh në pyje të lartë (Trungishtet klasa e I deri e III e moshës)	994.83
1.2	Mbarështim pyjesh në pyje të larte (Trungishtet klasa e IV e lart e moshës)	109.57
1.3	Mbarështim pyje të ulet (Cungishte)	2794.63
1.4	Shkure	94.08
1.5	Toke me bimësi pyjore, djerr, inproduktive	215.42
1.6	Kullota dhe Livadhe	412.09

1.3. Ekonomia Pyjore "Mali i Kuq – Nikolicë "

Në ekonominë pyjore "**Mali i Kuq- Nikolicë** ", Plani i mbarështimit komunal të Ekonomisë Pyjore është hartuar në vitin 2010 me afat deri ne vitin 2020. Ajo shtrihet në Njësinë Administrative Miras, e cila ndodhet në Jug të Bashkisë Devoll në një distancë mesatare rreth 23 km nga qendra e bashkisë. Të gjitha ujërat e këtij pellgu ujmledhës mblidhen në disa përrenj të cilët derdhen ne lumenj te vegjël dhe bashkohen duke u derdhur ne Lumin e Devollit.

Kuota më e vogël e kësaj ekonomie është 1200 m fshati Nikolice dhe kuota më e lartë 1840 m (maja e Malit të kuq).Terreni është kryesisht malor e kodrinor ku përshkohet nga prroska të shumta me shfaqje të theksuara të erozionit sipërfaqësor, kryesisht në anën Lindore të sajë.

Kufizohet:

- Veriu: Fshati Dardhë.
- Lindje: Fshati Arze.
- Jug: Mali i Gramozit.
- Perendim: Ekonomia Pyjore Zemblak-Qarr.

Në këtë ekonomi pyjore mbizotërojnë trungishtet me llojet pyjore si: Pishë e zezë (Pinus nigra), me pjesmarrje të Bredhit të bardhë (Abies alba) si dhë të Ahut (Fagus sylvatica) etj ndërsa shkurret janë në sipërfaqe të konsiderueshme që kryesisht përbëhen nga shkoza, frashër, mëlleza, dëllinjë e kuqe, e zeze, kokërr madhe, kullumbria, thana, trëndafili i egër etj.

Në pasqyrën e mëposhtme, jepen të dhënat e ekonomisë pyjore sipas formës së përdorimit dhe qeverisjes të territorit të sipërfaqes që zënë, sipas zërave kadastral:

Te dhënat kadastrale te ekonomisë pyjore

4	***Mali i Kuq - Nikolice***	
1.1	Mbarështim pyjesh në pyje të lartë (Trungishtet klasa e I deri e III e moshës)	500.07
1.2	Mbarështim pyjesh në pyje të larte (Trungishtet klasa e IV e lart e moshës)	110.2
1.3	Mbarështim pyje të ulet (Cungishte)	93.95
1.4	Shkure	0
1.5	Toke me bimësi pyjore, djerr, inproduktive	12.43
1.6	Kullota dhe Livadhe	646.67

Nr	*Përshkrimi i elementëve përbërës të Ofertës Ekonomike (Ekonomia Pyjore)*	*Siperfaqja / ha*	*Çmimi për njësi lekë/ha*	*Çmimi total (3x4)*	*Afati / 2 VITE*
1	*Qafa e Zvezdes Trestenik,*				
1.1	Mbarështim pyjesh në pyje të lartë (Trungishtet klasa e I deri e III e moshës)	31.3	3000	93,900	
1.2	Mbarështim pyjesh në pyje të larte (Trungishtet klasa e IV e lart e moshës)	0		-	
1.3	Mbarështim pyje të ulet (Cungishte)	967.5	2500	2,418,750	
1.4	Shkure	1617.72	2000	3,235,440	
1.5	Toke me bimësi pyjore, djerr, inproduktive	5.39	1000	5,390	
1.6	Kullota dhe Livadhe	1804.62	2500	4,511,550	
3	*Përparimaj - Dardhë*				
1.1	Mbarështim pyjesh në pyje të lartë (Trungishtet klasa e I deri e III e moshës)	994.83	3000	2,984,490	
1.2	Mbarështim pyjesh në pyje të larte (Trungishtet klasa e IV e lart e moshës)	109.57	4000	438,280	
1.3	Mbarështim pyje të ulet (Cungishte)	2794.63	2500	6,986,575	
1.4	Shkure	94.08	2000	188,160	
1.5	Toke me bimësi pyjore, djerr, inproduktive	215.42	1000	215,420	
1.6	Kullota dhe Livadhe	412.09	2500	1,030,225	
4	*Mali i Kuq - Nikolice*				
1.1	Mbarështim pyjesh në pyje të lartë (Trungishtet klasa e I deri e III e moshës)	500.07	3000	1,500,210	
1.2	Mbarështim pyjesh në pyje të larte (Trungishtet klasa e IV e lart e moshës)	110.2	4000	440,800	
1.3	Mbarështim pyje të ulet (Cungishte)	93.95	2500	234,875	
1.4	Shkure	0		-	
1.5	Toke me bimësi pyjore, djerr, inproduktive	12.43	1000	12,430	
1.6	Kullota dhe Livadhe	646.67	2500	1,616,675	
Çmimi pa TVSH		**25,913,170**			
TVSH 20%		**5,182,634**			
Cmimi me TVSH		**31,095,804**			